

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Qvartvm. De Constitutione & Qualitatibus Vicarii Capitularis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Videndum, quid hac in parte possit aut non possit Episcopus, de quo vide p. 3. for. benef. sect. ult. ubi de suppressione & alteratione beneficiorum.

Questio 539. An Capitulum sede vacante possit beneficiatum privare suo beneficio?

R Esp. affirmativè. Dian. p. 8. tract. 4. resol. 28. Paril. de resignat. l. 7. q. 23. n. 22. Azor. p. 2. l. 3. q. 11.

citans Payin. p. 2. q. 6. n. 1. & 2. quia Capitulum succedit in jurisdictione episcopali quò ad inquirendum in criminosos, eosque puniendum; adeoque poterit eos ob crimen dignum hac panà privare beneficiis juxta dicta supra.

* *

CAPUT QUARTUM.

De constitutione & qualitatibus Vicarii Capitularis.

Questio 540. An Capitulum sede vacante teneatur constituere vicarium, per quem jurisdictionem ad se devolutam exercent?

R Esp. Neque olim tenebatur, neque modò, quantum est de jure communi, teneatur Capitulum constituere Vicarium, sed poterat jurisdictionem ad se per mortem Episcopi devolutam per seipsum exercere. Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 28. Sbroz de off. vicar. l. 1. q. 16. n. 9. Ventrig. tom. 2. annot. 15. s. 2. n. 1. citans in super Ricciull. de personar. extra eccl. constitut. l. 1. c. 13. n. 16. in fine. Hodiedum verò post Tridentinum teneatur pro administratione, & jurisdictione illa ad se devoluta creare seu constituere Vicarium, vel existentem confirmare juxta expressam dispositionem Tridentini sess. 24. c. 16. Fagn. in c. his que de major. & obed. n. 67. Garc. p. 5. c. 7. n. 6. Sbroz. loc. cit. n. 8. Barbof. Ventrig. ll. cit. cum communi.

Questio 541. Num quoque alia capitula præter cathedralia archæantur à Tridentino, defuncto prælato suo, constituere Vicarium?

R Esp. Negativè. Fagn. loc. cit. n. 77. ubi: advertendum dispositionem Concilii in dicto c. 16. procedere in Capitulo Cathedralis & Metropolitanæ duntaxat, ut patet ex illius contextu, & declaravit S. Congreg. ejusdem Concilii interpretans nam proposito dubio, an decretum illud Concilii, quòd constituere debeat vicarium, locum etiam habeat in collegiata defuncto ejus prælato, qui ordinariam jurisdictionem, & jura episcopalia habebat, S. Congregatio censuit, non habere locum. Quamobrem in Capitulis titularum Cardinalium, & aliarum ecclesiarum collegiatarum tantquam omissis à concilio servanda dispositio juris communis &c. ita ille. Quam ejus doctrinam sequitur Carol. de Luca in observat. ad Ventrig. loc. cit. n. 6. atque exinde jam sequitur, quòd prælato talis ecclesiæ defuncto penes Capitulum maneat administratio (intellige, quòd ad exercitium) idem Carol. de Luca. loc. cit. citans pro hoc Card. de Luca de jurisdic. d. 54. n. 2. & 3.

* *

Questio 542. An in aliis quoque casibus extra casum mortis aut captivitatis Episcopi v. g. dum Episcopus ageret in remotis, & interea constitutus ab eo Vicarius mortuus esset, Capitulum possit, aut debeat constituere Vicarium Capitulare?

R Esp. certum esse ex dictis supra q. 3. hujus tractatus, jurisdictionem in hoc casu devolvi ad Capitulum, ne interea, quo Episcopus agens in remotis de hoc certioratur, aut ad sedem Apostolicam recurratur, clerus, & populus maneat acephalus & sine superiore, ut card. de Luca de jurisdic. d. 54. n. 7. quòd si autem interea administratio, & jurisdic. ad Capitulum devolvatur, nil vetat, illud eam exercere posse per Vicarium à se deputatum. Card. de Luca loc. cit. Pirh. ad tit. de off. vic. n. 77. contra Marchet. in pr. vicar. capit. p. 1. tit. 1. n. 32. & Beroum conf. 23. à n. 4. l. 1. qui tamen posterior loquitur solum in casu, in quo Episcopus absens reluctatur, & vult per seipsum administrare; cum de jure Episcopus non teneatur deputare Vicarium, uti patet hæc ex iis, quæ ex eodem Berouio habet Sbroz. de vicar. l. 1. q. 59. ubi: sive Episcopus negligens sit in eligendo vicario, sive absens, eo refragante Capitulum constituere nequit vicarium; Verum ut vides is non est casus præsentis questionis, Viderur tamen Capitulum in hoc casu non arctari, ad exercendam jurisdictionem per Vicarium à se electum; sed posse eam interea exercere per seipsum; cum Concilium ad hoc non arctet Capitulum, nisi in casu sedis vacantis, quòd non contingit nisi per mortem, aut translationem Episcopi ad aliam ecclesiam, aut etiam ad summum per captivitatem illius, utpote in quo casu ceteri solent, ac si sedes vacaret, & adhiberi quoque solet terminus viduitatis, etsi per quandam improprietatem, seu improprium loquendi modum, ut Ridolphin. in pr. p. 3. c. 4. n. 19. & seq.

Questio 543. Intra quod tempus à morte Episcopi constituendus ille Vicarius?

R Esp. primò intra dies octo juxta eandem expressam Tridentini dispositionem. Laym. ad c. romana. de off. vicar. in 6. n. 16. Fagn. Garc. Barbof. Ventrig. ll. cit. cum communi. Currere verò incipit dictum tempus à die scientiæ mortis, vel translationis Episcopi ad aliam ecclesiam. Dian.

S 4

p. 8;

p. 3. *trac. 4. resol. 55. Barbof. loc. cit. n. 32. Ventrig. loc. cit. n. 3.* ubi etiam, quod hæc scientia debeat esse certa, & non sufficiat præsumpta. Hinc si translatio Episcopi facta sub consensu illius, mox, ut is innovavit capitulo, etiam ante captam possessionem novi Episcopatus Capitulum potest eligere Vicarium. eò ipso enim, ut decidit S. Congregatio 14. Decemb. 1624. amisit translatus jura primi Episcopatus, à cujus vinculo fuit absolutus. Tondut. 99. *benef. p. 2. c. 4. §. 6. n. 13. & 14.* si autem potuit ab illo momento innotescens sibi consensus eligere Vicarium, incipit illi currere ab eodem momento terminus ille octo dierum. De cetero præscindendo ab illo consensu, currit hic terminus à Die, quo innovavit Capitulo, Episcopum fuisse per Papam in Consistorio absolutum à vinculo prioris ecclesiæ, etiam captâ necdum possessione. quin & literis necdum expeditis. Dian. *loc. cit. Barbof. n. 32. Ventrigl. n. 3.* citans eundem Barbof. *de canon. & dignit. c. u. t. n. 32. Quarant. in sum. Bullar. v. Capit. sed. vac. Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 26. n. 186.* ab eo enim tempore vacat prior Episcopatus, adeoque postquam hujusmodi absolutiois notitiam habuerit Episcopus translatus; etiam ex testimonio seu documento secretarii solum sacri collegii illico tenetur abstinere ab exercitio ordinariæ jurisdictionis, eaque transit in Capitulum, idque statim eâ uti potest, & debet, sedemque vacantem publicare, Barbof. Dian. *l. cit. ex Masfobr. in pr. habendi concurs. requisit. 1. dub. 9. secundum rom. editio-nem.*

2. Resp. secundò: Sicut tamen potest Capitulum terminum illum octo dierum restringere & abbreviare. Pax Jord. *l. 12. tit. 2. n. 6. Ventrigl. loc. cit. n. 2.* citans *ecclesia vestra. de electione & ibi Abb. notab. 1. Quarant. loc. cit. n. 2. contra Meroll. loc. cit. n. 260.* modò tamen non in fraudem absentium Capitularium abbreviet illum terminum. Pax Jord. *loc. cit.* ubi etiam, quod si pro parte absentium compareret aliquis, ac instaret expectari terminum juris, esset exaudiendus. Ita quoque non arctatur capitulum intra terminum illum nondum elapsum eligere vicarium; sed potest toto illo termino sibi ad id à Concilio concessio uti. Barbof. *loc. cit. n. 31. Ventrig. cit. n. 2.*

Quæstio 544. An, & ad quem fiat devolutio, Capitulo negligente intra dictum terminum constituere, aut constituente idoneum.

1. Resp. Fieri devolutionem ad Metropolitanam, & si Ecclesia ipsa (intellige vacans) fuerit Metropolitana, aut exempta, Capitulumque negligens (intellige in constituendo intra dictum tempus idoneo Vicario) tunc antiquior Episcopus ex suffraganeis in Metropolitana, & propinquior Episcopus in exempta & eorum (de quo quoque in eodem cap. habitus fuerat sermo) & Vicarium idoneos possit constituere. hæc fere verba sunt Tridentini. *sess. 24. c. 16.* & juxta illa Barbof. *jur. eccles. l. 1. c. 32. n. 55. & 56.*

2. Poterit nihilominus Capitulum, dum intra octo dies Vicarium non elegit, re adhuc integra, antequam Metropolitanus eum deputer, purgare moram, & eum eligere. Pax Jord. *cit. n. 6.* (qui tamen ibi dicit, utramque sententiam sibi videri probabilem) Garc. *p. 5. c. 7. n. 7.* & ex eo Ventrigl. *loc. cit. n. 4.* dicens hanc sententiam esse veriorum,

& verbis concilii conformiorem, utpote quod ista devolutione punit negligentiam capituli, quæ purgatâ morâ considerari non potest. & citat pro hac sententia Meroll. *tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 26. n. 235.* contra Suarez. *tom. 5. d. 28. f. 3. n. 3.* apud Garc. *loc. cit.* quem is dicit docere, Capitulum debito tempore, & modo per Concilium præscripto non eligens Vicarium, privati propterea vice facultate eum eligendi, seu ab eo munere suspendi. non tamen addit, quod etiam purgata morâ priveretur eâ facultate. quin etiam Pignat. *tom. 8. consult. 34. à n. 13.* fusè probat, pluribus S. Congregat. responsis, mentem Concilii fuisse, inducere dictam devolutionem ad Metropolitanam in casu non factæ electionis Vicarii intra terminum octo dierum, non tamen, si in tempore facta fuit, sed nulliter, v. g. de non doctore, existentibus doctoribus; pro quo etiam adducit hanc rationem, quod concilium devolutionem illam statuit potissimum & principaliter ob negligentiam ingerendo actò, quæ non debeat extendi ad casum, quo actus quidem gestus fuit, sed nulliter; cum minus sit peccare in qualitate quam in substantia: & quia regulariter conceditur aliquid fieri per secundum actum, quando per primum non valuit, nec fuit satisfactum menti disponentis ex allegatis per Gabriel. *tit. de ll. concl. 2. n. 28. & 3.* & Tiraquel. *in l. Boves. §. hoc sermone. limit. 1. & 6.*

3. De cetero certum est, quòd si Vicarius constitutus à Metropolitanò moriatur, aut ab officio removeatur, contumacia Capituli censeatur purgata, & illud possit intra dies octo ab amotione, aut morte istius Vicarii eligere alium. si cut prius dispositio enim illa Concilii intelligenda pro una solum vice Pax Jord. *cit. n. 6.*

Quæstio 545. Terminò illo octo dierum pendente, an, & qualiter Capitulum administret & exerceat jurisdictionem?

1. Resp. administratio jurisdictionis pro illo tempore non spectat ad primam dignitatem Barbof. *jur. eccles. l. 1. c. 32. n. 29.* testans sic expressè declarasse S. Congregat. Concil. 19. sept. 1620.

2. Neque spectat ad archidiaconum. Barbof. *loc. cit.* Pax Jord. *l. 12. tit. 2. n. 4.* citans Riccium, Quarant. & c. contra Vulpe *in pr. judic. for. eccles. c. 34. n. 19.* Navar. *in sum. Bullar. tit. capit. sed. vac. n. 16.* Sbroz. *de off. vicar. l. 1. q. 61.* apud Barbof. quamvis Sbroz. ibi plus non dicat quàm Archidiaconum sede vacante sustinere vices vicarii in iis, in quibus de jure communi est vicarius; & quòd in vacantia sedis Salernitanæ fuerint electi duo vicarii, nempe archidiaconus & unus ex Canonicis, licet postea gratiosè permillum Archidiacono illi exercere jurisdictionem, & eo impedito ab altero illo. quod non est contra nos, non enim negamus hic posse Archidiaconum à Capitulo eligi in Vicarium: sed illum de jure eo ipso, quòd sedes vacat, esse Vicarium Capituli, & loco illius exercere jurisdictionem, siquidem archidiaconus censetur Vicarius (intellige Episcopi) de jure in aliquibus tantam Episcopo vivente. Unde non bene infertur, totam jurisdictionem Episcopo defuncto vice capituli ad illum spectare. Pax Jord. *cit. n. 4.* Nihilominus Archidiacono non fecus, ac Archiepiscopo salva pro illo tempore vacantia manebunt jura sua propria illis incompetencia de jure communi tanquam

Vicarij

Vicariis natis, poteruntque illa exercere non secus tunc quam vivente Episcopo; cum non debeant esse deterioris conditionis sede vacante quam eam plenam. Pax Jord. *loc. cit. n. 5.*

3. Sed administratio jurisdictionis pro illo tempore residet penes totum Capitulum, potestque illud per seipsum eam exercere toto illo spatio, sicut antiquitus poterat pro toto tempore vacantia. Pax Jord. *n. 4.* Barbof. *cit. n. 29.* citans seipsum *de off. & potest. Epif. p. 3. allegat. 59. n. 163.* Rague. *de voce canan. capit. q. 37. n. 2.* Zerol. *in pr. p. 1. v. capit. §. 3. & c.* Addit tamen Barbof. *n. 31.* quod possit tunc administrare per se successive.

Questio 346. Num Capitulum sede vacante possit, & teneatur existentem Episcopi Vicarium generalem confirmare, seu potius assumere in suum Vicarium?

Resp. potest Capitulum, uti & Metropolitano in casu negligentia Capituli, Vicarium generalem Episcopi desuncti confirmare, seu constituere suum Vicarium, modo habeat qualitates à Tridentino in Vicario Capituli requisitas, ita ut si eas non habeat v. g. non esset Doctor, electio seu deputatio illius sit nulla. Pignat. *tom. 7. consult. 4. n. 9* juxta decif. S. Congreg. Non tamen tenetur illum constituere suum Vicarium. Sbroz. *de off. Vicar. l. 1. q. 60.* citatis plurimis contra Beronum *cons. 23. n. 7. volum. 1.*

Questio 347. An Capitulum possit duos simul deputare Vicarios?

Resp. Potest Capitulum constituere Vicarios plures (intellige æque principales, ut expressè Pirh.) quantum est de jure communi. Fagnan. *in c. his que de major & obed. n. 68.* Pirh. *ad tit. de off. vicar. n. 37.* præsertim ubi diæcesis est amplior, non enim in hoc minus potest, quam Episcopus. Pirh. *loc. cit.* is verò constituere potest plures Vicarios. Sbroz. *l. 1. q. 50. n. 3.*

2. Potest quoque hodie admodum adhuc, ubi sic habet, & probatur consuetudo immemorialis, Capitulum constituere plures Vicarios, dummodo iis præditi sint qualitatibus, quas in tali Vicario requirit Tridentinum Fagn. *loc. cit.* Barbof. *n. 33.* Ventrigl. *Pirh. l. cit.* referentes sic expressè & sæpe declaratum à S. Congreg. Trid. puta, in una Terentina, de qua Fagn. & in altera Panormit. 31. Maij 1592. de qua Barbof. Atque ita in vim talis consuetudinis deputari possunt duo vicarii in solidum, vel ut alternis mensibus vicariatus munere fungantur, ut S. Cong. in illa Panormit. Pirh. Barbof. veletiam ita, ut deputetur unus pro urbe, alter pro reliqua diæcesi, seu foraneus, Ventrigl. Barbof. *l. cit.* vel unus generalis & alter pro Monialibus, ut Ventrigl. uti etiam testatur Pax Jord. *l. 12. tit. 12. n. 9.* Patriarcham Venerum habuisse Vicarium unum generalem, alterum pro Monialibus, & idem de Archiepiscopo Neapolitano Quaranta apud eundem Pax Jord. Atque ita Carol. de Luca *n. 12. ad Ventrigl. annot. 15. §. 2.* simpliciter ait, posse Capitulum sede vacante Vicarium Monialium constituere, ubi Episcopus vivus separatum pro iis deputabat. Quod si tamen consuetudo haberet ut electio, vel deputatio fieret de gremio Capituli, & bini, vel singuli per singulos menses administrarent observando ordinem, si Canonici omnes non essent Doctores, vel

Licentiarum, & haberi possent alii, qui essent Doctores, non valeret talis deputatio seu electio. Garc. *loc. cit. n. 10.* & ex eo Ventrigl. juxta expressam S. Congreg. declarationem, *ad cit. loc. Tridentini*, quam recitat Garcias.

3. Hodiedum tamen post Tridentinum independentè à tali consuetudine non potest Capitulum deputare, nisi unum Vicarium Capitularem. Pirh. Fagn. Ventrigl. Barbof. *l. cit.* Dian. *p. 8. tract. 4. resol. 61.* citantes Nozar. *in sum. Bullar. v. capit. sed. vac. n. 15.* qui etiam testetur, sic determinasse S. Cong. Concil. Loquitur enim Concilium *cit. sess. 24. c. 16.* in singulari, & injungit Capitulo, ut sede vacante deputet œconomum unum, vel plures, & eligat Officialem seu Vicarium. atque ita, ubi facit mentionem de electione Vicarii, non repetit illam distinctionem plures. Fagn. *loc. cit.* nihilominus plures, nullam fecit à mentione consuetudinis, adeoque etiam independentè ab hac Capitulum posse deputare vicarios simpliciter tenent Sbroz. *l. 1. q. 50. & 60. n. 3.* Garc. *p. 5. c. 7. n. 36.* citans Pavin. *p. 2. q. 10. n. 6.* Zechum. Auton. Genuens. & c. Item Molin. *de just. tract. 5. d. 11. n. 1.* apud Barbof. atque Garcias, sic videri sentire S. Cong. & Concilium loqui quidem in singulari; quia regulariter non solet poni nisi unus vicarius, non tamen tollere, quando plures esse possent Vicarii, & dispositionem loquentem de uno locum habere in pluribus, quando eadem est ratio in illis juxta gl. *in c. compromissarius. de elect. in 6. v. compromissarius.* Declarationem verò S. Congreg. (quæ in contrarium adducitur) loqui in casu, quando Capitulum volebat unum ponere, & in controversia fuerunt plures assumpti, quàm duo; eò quod non conveniat esse tot Vicarios, vel etiam quando unus habebat qualitates requisitas à Concilio, alii verò non.

Questio 348. Quid ergo circa hanc pluralitatem Vicariorum possint plura Capitula ecclesiarum sibi unitarum?

Resp. dum duo sunt Episcopatus uniti, & unusquisque suum habet Capitulum, & Cathedralium, unumquodque Capitulum potest suum Vicarium Capitularem deputare juxta formam concilii. Ventrigl. *loc. cit. n. 17.* citans Quarant. *in sum. Bullar. v. Capitulum. sed. vac. in append. fol. 523.* Pax Jord. *l. 12. tit. 2. n. 10.*

Questio 349. An Capitulum possit unum eundemque constituere Vicarium generalem tam in temporalibus quàm spiritualibus?

Respondet affirmativè Azor. *p. 2. l. 2. c. 37. q. 18.* citans clem. 1. & c. 2. de heretic. & Pavin. *p. 2. q. ult. Rebuff. in pr. tit. de devol. n. 62.* Verùm de hoc dubitari posset; cum præter Vicarium alium constitui disponat Tridentinum *cit. sess. 24. c. 16.* juxta quæ ait Barbof. *jur. eccl. l. 1. c. 46. n. 7.* sede Episcopali vacante est ab ipsius ecclesiæ Capitulo, vel eo negligente, à Metropolitano œconomus constituendus, œconomi autem officium sit, ut idem Barbof. *loc. cit. n. 8.* res omnes ecclesiæ fideliter administrare, & gubernare tanquam ecclesiæ patrimonium, & fructus ecclesiæ fideliter exigere, dispensare, augere & c. adeoque videatur ad illum spectare administratio in temporalibus, præsertim quò ad bona episcopalia, redditus & fructus.

Questio

Quaestio 550. Qualiter deputandus seu eligendus Vicarius Capitularis?

R Esp. Necessè non est, ut in electione hujus Vicarii servetur forma *cap. quia propter. de elect. aut etiam decreti Concilii Trid. sess. 25. de regular. lib. c. 6. Garc. p. 5. c. 7. nu. 21.* (ubi etiam recitat claram pro hoc declarationem S. Congregat. Pax-Jord. l. 12. tit. 2. n. 41. Dian. p. 8. tract. 4. resol. 60. Pirh. ad tit. de off. Vicar. nu. 77. Pignat. tom. 8. consult. 34. nu. 9. & 11. contra Fulcum de visitat. l. 1. c. 25. nu. 32. qui de hoc dubitavit. Non enim hæc constitutio Vicarii est propriè electio; quia electio propriè talis eget confirmatione, quod non cadit in istam Vicarii deputationem, sed simplex deputatio. Pax-Jord. Pignat. loc. cit. unde Concilium cit. sess. 24. c. 16. non utitur verbo *eligant*, sed *verbis constituant & deputent*. Et ad summum est talis electio, qualis haberi solet à Capitulo ad dignitates, canonicatus, officia, Dico *ad summum*; quia ex alio capite adhuc deficit à tali electione; cum isti Vicarii ut plurimum sint temporales, & momentanei. Ob quam rationem quoque relata à Garcia declaratio S. Congreg. resolvit, in ista deputatione Vicarii servandam non esse necessariò formam *cap. quia propter*. & formam electionis præscriptam à Trident. sess. 25. de regular. c. 6. Caput enim illud quia propter loquitur de electione Episcoporum, aliorumque Prælatorum ecclesiarum Collegiatarum, habentium generalem jurisdictionem, ut *ibi Abbas cum gl. & Sylv. v. electio. q. 1.* & intendit solum providere ecclesiis pastore viduatis; per mortem autem solum prædictorum Prælatorum remaneant ecclesia viduata, & sine pastore, utpote qui, ac præcipuè Episcopi, propriè dicuntur illarum sponsi: Vicarii autem isti non dicuntur sponsi, cum non sint Prælati principales ecclesiarum, Concilium verò Trid. loc. cit. præscribit solum formam electionis Prælatorum regularium, Dian. Garc. locis cit. Unde jam infero, &

2. Resp. secundo: non est necessarium, ut electio Capitularis fiat per suffragia occulta. Diana loc. cit. in fine contra Carol. de Luca ad Ventrigl. annot. 15. § 2. ubi is directè tenet contrarium hæc expressis: Vicarii capitularis electio faciendâ per secreta suffragia, alioquin est nulla, ut declaravit S. Congregatio.

Quaestio 551. Quot suffragia requirantur, ut quis electus sit in Vicarium Capitularem?

1. **R** Esp. Requiritur & sufficere pluralitatem votorum, seu suffragiorum, Ventrigl. loc. cit. nu. 16. ubi: si duo Vicarii fuerint electi, & unus habeat majorem partem suffragiorum, is remanere debet: nam is dicitur electus à Capitulo. Si verò duo electi habeant æqualia suffragia, neuter censetur electus à Capitulo, quod non representatur nisi à majore parte. Pignat. tom. 8. consult. 34. nu. 9. expressiùs to. 1. consult. 23. n. 5. ubi: nullitas (intelligit electionis Vicarii Capitularis, de hac enim *ibi agit Pignat.*) erit patens, si apparuerit electum ex suffragatoribus habuisse solum medietatem suffragiorum, quæ non sufficiunt ad legitimam electionem; cum requiratur major pars non respectu aliorum, qui minora vota habuerunt, sed respectu totius Capituli, &c.

2. Proceditque id ipsum, etiam si is, qui habet pauciora vota, sit magis idoneus, modo electus

à majore parte non sit indignus, & incapax, non habens requisita à Tridentino. Ventrigl. loc. cit.

3. An verò, ubi electio facta scienter de indigno à majore parte Capituli, tunc valeat electio facta à minore parte Capituli, controversum est in jure. Affirmativam sequitur Ventrigl. licet addat, posse in eo casu Capitulum se iterum congregare, & eligere idoneum Vicarium, & revocare electum à minore parte, citatque pro hoc Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 24. nu. 200. Item affirmativam tenet Pignat. loc. cit. ubi: si ex pluribus eligentibus aliqui elegerunt dignum; alii verò scienter indignum, electio de digno dicitur perfecta, quam vis à pauciore numero, eâ ratione; quia eligentes scienter indignum privantur pro ea vice jure eligendi, quod totum devolvitur ad eligentes dignum, in quibus, etsi paucioribus, consolidatur totum jus Capituli, juxta textum expressum *cap. dudum*. & r. cum Vintoniensis. de elect. ibique AA. & Rota in Leodiensi Abbatis sacis 4. Julii 1642. &c. Verum de his omnibus accuratè à nobis dicta vide in For. benef. p. 1. sect. 2. ubi de electione, & ea omnia huc applica, ubi etiam respectu quorum computandus major ille numerus votorum.

4. Porro in casu, quo quis electus esset à medietate suffragatorum, seu votantium, ubi publicato scrutinio (intellige, ubi fortè electio facta, etsi citra necessitatem, per scrutinium) id intelligeret, posset sic electus mutato suo suffragio sibi ipsi accedere, seu sibi ipsi dare votum suum (vel potius, ut Ventrigl. cit. nu. 16. consentire electioni de se factæ, qui consensus reputatur pro voto, & jam augetur numerum suffragiorum) ad effectum augendi numerum, & vel sic constituendi numerum majorem votorum, & electionem sui perfectam. Carol. de Luca ad cit. loc. Ventrigl. n. 2. Pignat. loc. cit. nu. 10. citans Abbat. in c. cum in jure. de elect. n. 5. quam ejus doctrinam communiter receptam testentur Navar. conf. 6. de elect. n. 5. Rota in Caser. augustana benef. 26. Jun. 1646. & Vivian. de jurep. decis. 135. nu. 9. & 10. Idem est, dum esset processum non per secretum scrutinium, sed per publica suffragia, in quo casu poterit pari modo ipse electus adherere votantibus pro se, & ad constituendam majorem partem, argumento textus *cum in jure. de elect.* ubi in septem vocabulis electus à tribus cum accessu suis dicitur electus à quatuor, & consequenter à majore parte. Pignat. loc. cit. n. 9. addens, dictum textum non esse correctum, sed etiam hodie attendendum, quoties non agitur de electione juxta formam *cap. quia propter*. De hoc quoque vide me ipsum loc. cit.

5. Veruntamen si Capitulum inter se discordans plurium Vicariorum fecerit electionem, sive Capitulares in electione Vicarii inter se discordes duos vel tres elegerint Vicarios, magis idoneus ex his electis, & habens qualitates à Concilio requisitas remanere debet, seu esse Vicarius cæteris exclusis. Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 36. Garc. p. 5. c. 7. nu. 23. Pax-Jord. l. 12. tit. 2. n. 11. Ventrigl. loc. cit. nu. 30. juxta expressam S. Congr. declarationem, quam recitant. Unde illud patere videtur, in hoc casu non esse necesse in hac Vicarii electione electum pro se habere pluralitatem votorum, prout aliàs de jure in electionibus aliis requiritur. Cognitionem autem hujus majoris idoneitatis intra terminum octo dierum pertinere ad ipsum Capitulum; elapso verò hoc termino ad Metropolitanum, ait Pax-Jord. loc. cit.

6. De cetero, licet inspecta juris communis dispositione sufficeret ad Vicarii Capitularis electionem pluralitas illa votorum; nihilominus ubi adesset statutum alicujus ecclesie apostolica auctoritate firmatum, & in viridi observantia, ut ad electionem Vicarii generalis duæ ex tribus partibus suffragiorum concurrere debeant, aliàs electio facta sit irrita, illud statutum omnino servandum esset. Pignat. tom. 9. consult. 78. per tot.

Quaestio 552. An si propter non habitam pluralitatem votorum electio Vicarii Capitularis sit nulla, revalidari possit ex subscriptione literarum patentium facta à majore parte Canonorum.

R Esp. Negative. Pignat. tom. 1. conf. 23. nu. 7. vota enim dari debent collegialiter, & in Capitulo, ita ut non sufficiat consensus postea datus utri à singulis. Pignat. loc. cit. citans Innoc. in c. in Genes. de elect. nu. 7. Butrio ibidem n. 28. & plures alios. Nec obstat, Tridentinum non dare formam præcise eligendi Vicarium Capitularem; satis enim est, quod dicat electionem faciendam à Capitulo; non autem dicitur facta à Capitulo, dum non est facta à majore parte collegialiter congregata, etiam si postea Canonici utri singuli accesserunt in numero sufficiente. Pignatell. juxta c. in Genes. & c. auditus de elect. & ibi DD. pro quo etiam citat Bertach. de Episc. l. 1. p. 3. q. 2. n. 8. Mirand. in manual. Prælator. fo. 3. q. 13. n. 29. concl. unica. Sigism. de Bononia de elect. dub. 111. nu. 3. &c. Neque etiam revalidari poterit electio talis, etiam si electus propria electioni suæ consenserit, & consensus ejus reputetur, ut dictum, pro uno suffragio ad constituendam pluralitatem votorum, nisi præstitit illum consensum in Capitulo & electione. Pignat. loc. cit. n. 9.

Quaestio 553. Num electio Vicarii ex hoc vitietur, & reddatur nulla, quod quis idoneus rejiciatur à numero concurrentium & eligendorum.

R Esp. affirmative. Quisquis enim idoneus de jure potest eligi; adeoque non potest à concursu repelli, ut patet in concurrentibus ad parochialem. Insuper rejectio idonei habet vim voluntariæ contestationis ad certum numerum eligendorum, quæ non permittitur electoribus in præjudicium aliorum; & si quis repellatur, ex hoc ipso electio dicitur restricta & coarctata; ita ferè Pignat. tom. 6. consult. 92. nu. 1. qui etiam nu. 2. addit, idoneum in præsentem esse illum, qui est Doctor, & qui sæpe in Vicarium Capitularem fuit electus, ut proinde non esset super hoc iteranda inquisitio, pro quo citat Peyr. de subdito tom. 1. q. 1. c. 31. nu. 10. Castelin. de elect. c. 13. nu. 21. Gonz. de reg. 8. gl. 4. nu. 84. & aliquot Rotæ decisiones. Quin & fore tale electionem non solum irritam, sed & attentatam, si ab hujusmodi declaratione electorum appellatio interponeretur, ait Pignat. loc. cit. n. 3. vide eundem de his pluribus num. seq.

* *

Quaestio 554. Nullitas electionis Vicarii Capitularis qualiter, & coram quo deducenda, & objecta qualiter repellenda.

R Esp. Si proponenda nullitas contra electionem unius ex electis, vel contra unicum electum & deputatum in Vicarium Capitularem, distinguendum est. Aut enim proponitur nullitas, quæ non est contra Tridentin. c. 16. sess. 24. sed alia, puta, quia non omnes Canonici fuerunt vocati ad electionem, vel similis, & tunc ad eundem est Superior Capituli, & coram illo proponenda nullitas dicta (neque enim illa proponi potest coram ipso Capitulo, ut Ventrigl.) per quem si deputatio, seu electio fuerit revocata, & declarata irrita, poterit Capitulum denuo congregari, & ad novam Vicarii electionem devenire. Ventrigl. loc. cit. n. 31. citans Vulpe. in pr. for. judic. c. 44. num. 31. Pax Jord. l. 12. tit. 2. n. 42. citans Quarant. qui testatur, sic responsum à S. Congregat. Episcopo Surrentino. Si verò est proponenda nullitas contra electionem, eò quod facta contra formam à Tridentino præscriptam, v.g. de non Doctore; & tunc, quia in tali casu vigore ejusdem Tridentini devolutio fit ad Metropolitanum, vel antiquiorem ex Suffraganeis, quando ecclesia Metropolitana vacans est, vel ad viciniorem, quando ecclesia est exempta, nullitas potest proponi coram Metropolitanum, vel coram antiquiore, vel coram vicinorespective. Ventrigl. loc. cit. nu. 32.

Quaestio 555. Num Vicarius eligi possit ad certum & determinatum tempus?

R Esp. Negative, sed eligendus pro toto tempore vacationis ecclesie. Pignat. tom. 1. consult. 23. nu. 10. testans sic definitivè S. Congr. præposit. negot. Episcoporum. & Regular. in una Sutrino 14. Febr. 1653. & in una Puteol. 14. Novemb. 1659. & sæpe aliàs. Tradit tamen Ventrigl. tom. 2. annotat. 15. §. 2. n. 22. posse Vicarium à Capitulo deputari ad certum tempus, quò elapso statim expiret ejus jurisdictio, & teneatur Capitulum alium Vicarium eligere, vel prædictum confirmare, seu denuo deputare, citat pro hoc Vulpe. in pr. c. 44. & c. 28. qui refert sic decisum à S. Congregat. Concilii. Item Barbof. sum. apostol. decisionum. v. capit. sed vac. nu. 4. & 5. & tract. de canon. & dignit. c. ult. nu. 44. & 45. qui referat declarasse prædictam S. Congreg. melius esse simpliciter absque temporis præfinitione illum deputare. Et sic expressè testatur Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 43. S. Cong. Concil. censuisse, capitulum Sede vacante posse certum tempus in Vicarii deputatione præfinire. Item declarasse eandem S. Congregat. die 17. Jun. 1617. posse Capitulum eligere Vicarium cum clausula, quòd non dureret nisi per annum. Idem cum Ventrigl. tenet Pax-Jord. l. 12. tit. 2. n. 39. citans Pavin. p. 2. q. 10. Quarant. &c. Item Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 35. nu. 35. sic declaratum testans à S. Congreg. ad petitionem Capituli Salernitani.

Quaestio 556. Num eligi debeat Vicarius Capitularis de gremio Capituli?

R Esp. Quamvis Capitulum neque vi juris communis, neque vi Concilii Tridentini teneatur de necessitate eligere in Vicarium personam, quæ est

est de gremio suo, si tamen adesse ex gremio idoneus, is ceteris paribus preferendus esset. *Garc. p. 5. c. 7. n. 13.* citans pro hoc declarationem S. Congreg. *Barbof. jur. eccles. l. 1. c. 32. n. 37.* *Pirh. ad tit. de off. Vicar. n. 77.* *Ventrigl. loc. cit. n. 14.* *Dian. p. 8. tract. 4. resol. 57.* citans *Vulpe. in pr. c. 44. n. 25.* *Navar. in sum. Bullar. tom. 1. tit. de capit. sede vac. nu. 28.* *Meroll. ubi supra dub. 18. nu. 187.* *Pignat. tom. 7. consult. 4. n. 1.* Proceditque id ipsum, dum Capitulo, negligente electio devolveretur ad Metropolitanum, ut neque is teneatur deputare Vicarium de gremio Capituli, ut *Meroll. loc. cit.* *Marc. Anton. Genuenf. in pr. Curia Archiepisc. Neapol. c. 84. nu. 1.* apud *Dian. loc. cit.* Quòd si verò adesset in Capitulo idoneus, deberet Metropolitanus ceteris paribus illum preferre. *Diana ipse loc. cit.* eò quòd eum Metropolitanus in hac electione Vicarii succedat in locum Capituli, ejusque defectum suppleat, debeat eodem profus modo deputare Vicarium, quo Capitulum tenebatur. Unde sicut Metropolitanus non potest eligere non Doctorem, ita etiam eligere non potest externum, quando in Capitulo adesset æquè idoneus. *Dian. loc. cit.* Ubi tamen in Capitulo adsint Doctores in publica universitate promoti, Capitulum ex necessitate tenei unum ex iis eligere in Vicarium, alioquin electionem fore nullam, juxta declarationem S. Congreg. quam recitant, astruunt *Garcias loc. cit. nu. 12.* & ex eo *Pignat. cit. consult. 4. n. 2.* citans quoque *Barbof. ad cit. c. 16. sess. 24. n. 28.* Quòd ipsum tamen non nisi sub hac restrictione: *ceteris paribus, intelligendum puto: ita ut si quoque extra Capituli gremium extet Doctor talis excellentior, & doctior, ad eum magis idoneus, Capitulum non prohibeatur eum assumere præ altero Capitulari suo, quoad gradum doctoralem in publica Universitate obentum parem quidem, de cetero tamen minus idoneum.* Addit quoque *Garcias loc. cit. n. 13.* quòd si in Capitulo, in quo non sunt Doctores, vel Licentiati in Jure Canonico; adesset autem in eo aliquis Juris Canonici peritus, & idoneus, is deberet eligi, aliàs electio esset nulla. Probat hoc ipsum tum ex illis verbis Concilii: *vel aliàs, quantum fieri potest, idoneus: tum ex quadam S. Congregationis declaratione, quam refert num. 12.* verum & hoc ipsum non nisi sub dicta limitatione: *ceteris paribus, intelligendum censeo, ita ut si in Capitulo non adesset Doctores, vel Licentiati, quamvis de cetero adessent aliqui ad hoc munus idonei, si tamen haberi posset extraneus Doctor æquè idoneus, ac illi Capitulares idonei non Doctores, extraneus ille deberet preferri. Ità expressè tenet *Diana loc. cit. in fine.**

Questio 557. An Vicarius Capitularis necessarius debeat esse Doctor, & quidem Juris Canonici, & promotus in publica Universitate?

1. **R**esp. ad primum: Vicarius Capituli debet eligi Doctor, aut Licentiatus (intellige quando haberi potest) aliàs deputatio erit nulla. & devolveretur ad Metropolitanum. *Meroll. to. 3. d. 7. c. 7. dub. 18. nu. 186.* *Vulpe. in pr. c. 44. num. 15.* apud *Dianam loc. cit. resol. 56.* *Ventrigl. loc. cit. n. 12.* *Barbof. loc. cit. nu. 49. & 50.* *Pignat. tom. 8. conf. 34. nu. 2.* *Garc. loc. cit. nu. 9. & 10.* referens pro hoc plures S. Congregat. Concilii ad citat. ejus loc. declarationes contra *Solorzau, de jur. Indiar. tom. 2. l. 3. c. 13.*

n. 40. & seq. apud *Dian. loc. cit.* dum docet formam illam à Concilio præscriptam quoad eligendum Doctorem in Vicarium, non ità præcisam videri, quin alium idoneum non Doctorem admittat; unde in arbitrio Capituli relinquatur hac alternativa (intellige Doctoris cum non Doctore) quòd arbitrium ex justis causis moderari possit Capitulum. Et citat pro hac sua sententia, nempe quòd verba illa Concilii: *Capitulum sede vacante constituere teneatur Vicarium, qui saltem in jure Canonico sit Doctor, vel Licentiatus, vel aliàs, quantum fieri potest, idoneum: non excludatur Capituli arbitrium (intellige Doctorem, vel non Doctorem deputandi, etiam dum Doctor alius idoneus esset)* *Navarr. conf. 2. de off. Vic. Sayrum in Florib. decis. decis. 2. eodem tit. Ricc. in pr. Curia Archiepisc. Neapol. decis. 473. n. 2.* *Azor. p. 2. l. 3. c. 37. in fine,* qui tamen ibi de hoc nihil. Item *Sbroz de off. Vicar. l. 1. q. 36. n. 13.* qui tamen ibi solum agit de Vicario Generali Episcopi, quem dicit, non debere necessariò esse Doctorem (quod ipsum passim docent & alii, ut *Vulpe. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 17.*) modò sibi associet, & consultorem habeat Juris Canonici peritum. Testatur quoque *Solorzau, se sic (nempe deputari non Doctorem ubi aderant Doctores) vidisse praticari in Limen. si, aliisque ecclesiis Indiarum.* Ac denique concludit: quòd et si S. Congregationis Cardinalium declarationes contrarium expresserint, & talem tantamque autoritatem habeant, qualem quantumque eas habere tradunt *Garc. de benef. in proximo circa finem. Zerol. in pr. Episc. p. 1. S. autoritas. in fine. Cenedo in pract. canon. q. 6. n. 9.* adhuc, ubi ex nec publicata, nec recepta, aut practicata sunt, non videri tanti ponderis esse, ut consuetudinem vincant, & conciliarem dispositionem dictam alternativam concedentem.

2. Verum tenenda responsio, pro qua hanc rationem dat *Pignat. loc. cit.* (quam verbotenus exscripsit ex *Fag. in c. inter ceteras de rescript. n. 46.* qui ibi agebat de alio decreto Tridentini *sess. 24. c. 18.* quo jubentur eligi in Examinatores Synodales Magistri, seu Doctores, vel alii Clerici etiam Ordinis Mendicantium) quòd et si alternativa seu junctiva regulariter det, & relinquat electionem, ita ut alteram ejus partem adimplere sufficiat, quando tamen est posita inter personas habentes diversas qualitates, & in primò nominatis sub majore ratione, quam in posterioribus in secunda parte alternativæ comprehensis, tunc alternativa inducat ordinem, non electionem, & ad secundam alternativæ partem deveniri non debeat, nisi in subsidium, & in defectum primæ, argumento *cap. Metropolitanano, dist. 63.* ubi jubetur Metropolitanò defuncto substitui alius ex Presbyteris, vel Diaconis; & gl. notat illis verbis designatum esse ordinem, ut ex Diaconis non eligatur Metropolitanus, nisi defint Presbyteri. Item argumento *l. heredes mei. §. fin. ff. ad Trebellum.* ubi fideicommissum relictum alternativè nepotibus, vel ceteris cognatis, non debetur ceteris cognatis, quamdiu extant nepotes, qui prædilecti præsumuntur. Confirmatur idem ex eo, quòd aliàs prima pars alternativæ esset otiosa, nisi designaret ordinem; satis enim fuisset dare Capitulo facultatem eligendi idoneos; ad quòd absurdum evitandum fateri necesse est secundam partem alternativæ non esse nisi subsidariam. *Pignat. loc. cit. n. 3. ex eodem Fagn. nu. 49.*

3. Procedit responsio nostra ita etiam, ut defuncti Episcopi Vicarius non Doctor superstes à Capitu-

Capitulo sede vacante in Vicarium Generalem confirmari seu assumi non debeat. Vulpe. *loc. cit.* Pignat. *ro. 7. consult. 4. n. 9.* Garc. *loc. cit.* Barbof. *cit. n. 32. n. 50.* citans plures alios juxta declarationem S. Congr. *ad cit. loc. Trid. in una Macaren. apud Garc.* ubi dicitur, verba illa Concilii: *omnino teneantur*, referri ad utrumque, scilicet confirmandum, ita ut tam confirmatus, quam constitutus habeat qualitates à Tridentino requisitas, aliàs electio est nulla. Item verbum illud *debeat*, quo utitur S. Congregatio, præcisam necessitatem importet, & actum contra gestum reddat nullum. Quin & usque adeò procedit responsio nostra, ut si in Capitulo sint Doctores idonei, hi adhuc præferendi sint aliis existentibus in eodem Capitulo non Doctoribus, et si hi non Doctores de ceterò sint magis idonei, quam illi Doctores. Pignat. *loc. cit. n. 6.* ubi respondetur, Concilium absolute voluisse, ut primo loco deputentur Doctores; quia, cum hi studiorum cursus peragere, & in publicis functionibus literaturæ periculum facere consueverunt, eos juris præsumptione sufficienter idoneos judicavit. A qua quidem juris præsumptione quemadmodum noluit posse recedi ex eo, quòd aliqui aptiores & doctiores reperirentur; cum alternativa illa, ut dictum, sit ordinis, non electionis; ita nec censendum est, voluisse, ut possit recedi ex eo, quòd aptiores reperirentur ex non Doctoribus.

4. Porro intelligenda hæc de Vicario Capitulari ecclesiæ Cathedralis: non enim necesse est, ut Vicarius ecclesiæ Collegiatæ ejus sede vacante, seu defuncto ejus Prælati, qui ordinariam, & quasi episcopalem jurisdictionem habebat, sit Doctor, aut Licentiat. De eo enim non loquitur Concilium. Barbof. *cit. n. 50.* citans Rague. *de voce can. q. 37. n. 6.* Garc. *loc. cit. n. 20.* juxta declarationem S. Congr. quam *ibi* recitat.

5. Resp. ad secundum, debet esse Doctor, aut Licentiat in jure Canonico, ita ut electio Doctoris Theologi in Vicarium Capitularem sit irrita, intellige, dum Doctor Canonum haberi potest. Barbof. *loc. cit. n. 53.* testans sic resolutum à S. Congr. *28. Aug. 1621.* Ventrigl. *loc. cit. n. 9.* Garc. *loc. cit. n. 14.* contra Riccium in *decis. Curia Archiep. Neap. p. 4. decis. 305.* mordicus sustinentem electionem Doctoris Theologi in Vicarium esse validam prætermisso Canonistâ. Ratio est, quòd Concilium *cit. n. 16.* expressis verbis requirit eligi Doctorem, vel Licentiatum in jure Canonico: & quòd quociescumque Concilium, vel aliud decretum loquitur de Doctore, non loquitur de Magistro S. Theologia, sed de Jurisconsulto. Lotter. *de re benef. l. 3. q. 7. n. 194.* & ex eo Ventrigl. *loc. cit.* & ubicunque Concilium voluit admitti ad dignitates ecclesiasticas Theologos, eos distinctè sub vocabulo *Magistorum*, non Doctorum vocavit. Ita idem Ventrigl. *loc. cit.* citans Trid. *s. 2. c. 12. sess. 24.* Neque obstat, quòd Tridentinum *cit. n. 16.* utatur voce *saltem* dicendo: *eligatur, qui saltem in jure Canonico sit Doctor.* Non enim id ita intelligendum, quasi per illam particulam *saltem*, quæ alia subjecta includit, Concilium quoque admiserit Theologum, & quidem potius; sed ita, ut dictio illa referatur ad jus Canonicum. Cui enim Jurisconsulti sunt in duplici genere, nimirum in utroque jure civili & canonico, & in jure canonico tantum, voluit Concilium, ut Vicarius esset Doctor, si non in utroque jure, sal-

P. Leventii Tract. III. De Capit. sed. vac.

tem esset Doctor in jure canonico. Ventrigl. *cit. n. 10.* ubi etiam ex Barbof. *de diction. diction. 355. n. 3.* addit, particulam *saltem* comprehendere & alia subjecta, quàm expressum, si ea sint proportionabilia, Jam verò proportionatum non esse, dicere, Concilium admisisse quoque ad Vicariatum Theologum, cum is ignarus sit professionis Vicarii, & Canonum. Rationem etiam, cur potius Canonistam, quàm Theologum Doctorem constitui in Vicarium voluerit Concilium, hanc affert Diana *cit. resol. 56.* nempe, quòd viri Theologi, et si licentissimi sint, non satis Jurisprudentiæ praxin & theoriam callent, & proinde multoties ex capite, & pro arbitrio sententias proferunt, & à veritatis & justitiæ tramite aberrant, ut Cevall. in *tr. de violentiis, p. 1. gl. 6. num. 24.* Axia *de exhibend. auxil. casu 5.*

6. Resp. ad tertium, debere esse Doctorem, vel Licentiatum promorum in publica Universitate, & non sufficere esse creatum Doctorem ex privilegio ab aliqua persona privata. Pignat. *ro. 8. consult. 34. n. 1.* testans, sic declarasse S. Congreg. in *Cotronens. 9. Martii. 1637.* & in *Materana 10. Decemb. 1640.* Ventrigl. *loc. cit. n. 5.* citans Barbof. *de Canon. & dignit. ult. n. 51.* & in *sum. decis. apostol. v. Capit. sed. vac.* qui sic declaratum testetur à S. Cong. *19. Sept. 1620.* Ratio hujus est, quòd quandocunque Concilium loquitur de Doctoribus, loquatur de Doctoribus in publica Universitate promotis, nec verisimile sit, Concilium intelligendum quoque de graduatis extra publicas Universitates generalis studii; cum in iis præsumatur doctrinæ defectus, & vocentur Doctores Bullati. Lotter *loc. cit. n. 125.* & ex eo Ventrigl. qui & in *specie n. 6.* ait, non posse eligi in Vicarios Capitulares, aut etiam ad alias dignitates ecclesiasticas requirentes gradum habentes privilegia Doctoratus, quæ ab urbe Roma nullo prævio examine à particulari persona, vel certis officialibus mitti solent usque ad domum graduati, sub prætextu privilegii, vel alterius tituli, eò quòd tales non dicantur, nec verè sint graduati, cum per *Extravag. Pii V. de anno 1563. 1. Junii.* quæ in Bullario est *constitutio 60.* dicti Pontificis expressè revocata sint & annullata omnia privilegia & indulta comitibus Palatinis, ac etiam quibusvis Curia Romana officialibus, collegiis, singulisque aliis personis uniuscunquæ status, gradus, ordinis & præminentia existentibus ad Doctoratus, Licentiatum & Magisterii gradum promovendi per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores suos, ac etiam per ipsam Pium, etiâ moru proprio, deque certa scientia & plenitudine potestatis quomodolibet concessa, confirmata & innovata. Ac decretis Tridentini inharendo decrevit & declaravit eos, qui à comitibus Palatinis, & aliis præfatis promoti fuerint, quoad dignitates, ceteraque beneficia ecclesiastica nullâ gradus prærogativâ frui, & gaudere posse. Ubi etiam hujus suæ dispositionis rationem addit Pontifex; nempe, quia intellexerat, hujusmodi indultarios quamplurimos, tam laicos quàm clericos indoctos & inhabiles nullo prævio examine Doctores, Licentiatose, & Magistros creasse, ut ad dignitates, aliâque beneficia faciliùs assumerentur in animarum suarum jacturam, & quamplurimorum scandalum. Idem & multò magis dicendum de graduatis ab indultario aliquo ipsius Cæsaris, vel etiam ab ipsomet Cæsare, ait Lotter. *loc. cit. n. 127.*

T

1147. 131.

mer. 131. non solum quia respectu facultatis theologicae, & Juris Canonici (quos duntaxat Concilium & Pontifex considerat) deficit illius auctoritas, ut Felin. in cap. per tuas. de major. & obed. sub num. 3. sed quia, quos Papa inhabilitat in materia sibi subiecta, non potest Caesar habitare, etiam si admittatur, actum doctorandi esse voluntariae jurisdictionis; quatenus enim removeretur inhabilitas inducta per Papam, esset contentiosa. Vide de his agentem pluribus Loterium à num. 133.

7. Jam verò in casu, ubi Doctor haberi non potuit, adeoque Capitulum validè elegit non Doctorem, poterit Capitulum in actu deputationis tali Vicario non Doctore à se electo dare Doctorem consultorem aliquem, alioquin poterit ipse Vicarius electus eligere sibi talem consultorem sibi bene visum, & partibus non suspectum. Pax Jord. lib. 12. tit. 2. nu. 16. Ventrigl. loc. cit. nu. 13. Vulp. loc. cit. apud Dian. Barbof. loc. cit. n. 52. citans Sbroz. de off. Vicar. l. 1. qu. 36. nu. 13. qui tamen ibi agit de Vicario non Capituli, sed Episcopi non Doctore, quem dicit posse sibi assumere Assessorum; cum & Judices imperiti esse possint, & Rectores civitatum assumendo Assessores. Pro quo citat plurimos. Quamvis dicat Garcias p. 2. c. 7. nu. 18. & 19. graviter peccare Episcopos, qui constituunt Vicarios Theologos, seu alias ad officium illud ineptos, & teneri illos ad restitutionem damnorum inde secutorum: quin & ad restitutionem assessoriarum, ut vocant, seu expensarum, quas tales Vicarii faciunt solvi à partibus Assessorum, & hunc in finem iniquè extorquent (uti & ipsi tales Vicarii ad hanc restitutionem tenentur) cum Episcopi gratis teneantur administrare justitiam, seu ponere, qui eam administrant.

8. Notanda denique hic sunt, quae habet Garcias loc. cit. à nu. 14. ubi: sed id malè servatur in ecclesiis hujus regni (intellige Hispania) nam Capitula sede vacante non curant eligere Vicarios Doctores authenticos in jure canonico, licet ad sint in Capitulo: & si eligant unum sic graduatum, eligunt etiam alium Theologum, vel non graduatum, quod est contra Concilium, sed Capitula sibi omnia licere putant. Nec fieri potest, quod in quadam ecclesia hujus regni fieri intellexi; nempe per singulos duos menses eligere duos Vicarios de Capitulo; unum graduatum, seu literatum, qui exercet officium; & alium non graduatum, qui non exercet, accipit tamen medietatem emolumentorum officii: & est simonia, & contra ritul. ne Prælati vices suas, nam in effectu est eligere graduatum in Vicarium cum onere dandi medietatem emolumentorum alteri, qui solo nomine est Vicarius. Sicut etiam est simonia, & contra dictum ritul. convenire Canonicos, quod quicumque illorum eligatur in Vicarium, teneatur dividere cum aliis Canonicis salarium, & emolumenta officii. Unde jam prædictæ electiones tanquam simoniacæ sunt nullæ, & sic electi tenentur dimittere officium, licet non incurrunt excommunicationem; quia non est beneficium, nec Ordo, ut Navar. cons. 1. tit. ne Prælati vices suas. Ita Garcias.

Quæstio 558. Num eligi in Vicarium possit Parochus?

1. **R**esp. Tamen si Canonicus de Capitulo habens cetera requisita exercens in eadem ecclesia & civitate curam animarum, eligi possit in Vicarium Capitulare, Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 38. Ventrigl. loc. cit. n. 15. Pignat. ro. 7. consult. 4.

n. 6. prout resolvit S. Congregatio præposita negotiis Episcoporum, & Regular. in una Orient. 19. Martii 1619. apud Barbof. modò tamen utriusque officio, nempe Parochi, & Vicarii (ut videtur supponere dicta declaratio) satisfacere possit. De ceterò tamen, ut inquit Pignat. loc. cit. n. 6. in fin. generale est, Parochum & Vicarium esse officia malè comparabilia in eadem persona ex mente dictæ S. Congr. 19. Junii 1603. ex eo, quòd ut quis bene exerceat alterum ex dictis officiis, alteri necessariò deesse cogitur, ut eadem Congregatio in Summa 15. Nov. 1640. Unde licet talis Parochus urbanus habens in ipsa Cathedrali curam animarum, vel ex hoc ipso residere censeatur residentià materiali, quòd habet in urbe, & apud ecclesiam illam, in qua habet curam animarum; non tamen censetur residere residentià formali, quæ consistit in exercitio muneris pastoralis, ad qualem tenentur Parochi, ut Sylv. v. residere. n. 1. Angel. Tabiena v. eod. Zerol. in pr. v. parochus. §. 4. Barbof. de potest. Episc. alleg. 71. n. 3. Garcias de benef. p. 2. c. 2. n. 179. apud Pignat. n. 7. juxta Trid. sess. 23. c. 1. dum inculcans debitum pastoralis curæ animarum inculcat residentiam, quæ pascat & regat, non, inquam, censetur residere residentià formali, si ea, quæ muneris pastoralis sunt vel muneris Vicarii exercere impediatur.

2. Parochus tamen exterus, vel diæcesanus omnino eligi nequit in Vicarium Capitulare. AA. idè uti & Merol. ro. 3. d. 7. du. 18. n. 191. Vulpe. in pr. fori iudic. eccl. c. 4. §. 4. n. 18. apud Dian. loc. cit. resol. 58. prout etiam dictum fuit in citata declaratione decisiones contrarias, seu negantes Parochum eligi posse in Vicarium, intelligendas de tali Parochò rurali. Quod adèd verum est, ut ne ipse quidem Episcopus absque dispensatione apostolica possit in sui servitium habere Parochum, nec eum occupare in servitio ecclesiæ Cathedralis, ut nempe sit Vicarius, Visitator, &c. Pignat. loc. cit. n. 4. citans Navar. l. 2. tit. 22. de resident. parochi, nu. 166. & seq. Gonz. ad reg. 8. §. 6. n. 258. Barbof. de off. Episc. p. 3. alleg. 53. n. 85. Zerol. in pr. Episc. p. 2. c. 3. n. 27. Garc. de benef. p. 3. c. 2. n. 42. & c. Ratio responsionis & disparitatis est: quia imprimis talis Parochus exterus non est de gremio Capituli: dein ratione curæ animarum tenetur jure divino & canonico residere. Trid. sess. 23. c. 1. Pignat. loc. cit. n. 3. Less. de iust. l. 2. c. 34. dub. 29. n. 153. Lotter. de re benef. l. 3. c. 27. n. 37. citans D. Tho. 2. 2. q. 185. a. 5. & ibi Cajet. Soto de iust. & jure l. 10. q. 3. a. 1. 2. 3. Zypæ. in analys. l. 3. de cler. non resident. n. 7. & plures alios. Quæ residentià aliter non est dispensabilis, quam ex suppositione majoris commodi & utilitatis ipsius ecclesiæ per interpretationem ejusdem juris divini, ut ait Lotter. n. 40. de quo vide Azor. Inst. mor. p. 2. l. 7. c. 4. vide & me ipsum For. benef. p. 1. q. 386. & seq. & præsertim q. 386. Atq; ita Parochum, ne resideat, nulla excusat consuetudo: nec secundum S. Congr. Concilii excusat servitium Episcopi, aut Cathedralis, aut officii Inquisitionis, Pignat. loc. cit. n. 4. ex Sa v. residentia, n. 1. Et Episcopum uti non posse operà Parochi in visitatione, vel alio servitio suæ diæcesis, nisi pro tempore alias permisso, nimirum duorum mensium. Possevin. de off. curati. c. 1. n. 12. Quarant. in sum. Bull. v. residentia apud Pignat. loc. cit. n. 4. Sed & vix considerari potest urgens necessitas (in quo casu adhuc requiritur dispensatio, ut Lotter. loc. cit. nu. 40. & seq.) vel utilitas ecclesiæ; cum verisimile non sit, præter unum talem Parochum non reperiri alios æquè idoneos in tota diæcesi, ac præcipue in Capitulo Cathedrali, cujus Canonicos jura præsumunt per-

peritos, ac consilio maturos, ut Fagn. in c. super inordinata, de pr. ab. n. 12.

3. Neque suffragatur, si parochus huiusmodi (intellige extero) iam extitisset Vicarius defuncti Episcopi, ut valide dein à Capitulo eligi seu confirmari possit in Vicarium Capitularem. Pignat. loc. cit. n. 8. apud quem *ibidem* plura concernentia hanc materiam residentia Parochialis leges utiliter.

Quaestio 559. Qua aetas requiratur in Vicario Capitulari.

R Esp. Aetatem viginti trium annorum permitti posse in Vicario Capitulari, si aliàs est idoneus, non tamen id expedire ait Barbof. iur. eccles. l. 1. c. 32. n. 5. sic declaratum testans à S. Congreg. Concilii 11. Aug. 1614. Veruntamen (saltem praescindendo à dicta declaratione) rectius dici videret ob paritatem rationis requiri in eo aetatem ad minimum viginti quinque annorum; dum vi Tridentini ad quasunque dignitates, quibus cura animarum subest, requiritur, ut promovendus vigesimum quintum aetatis annum attigerit, & minor 25. annis ad officium vel dignitatem, quae administratio nem continet, admitti non debeat. L. ad rempub. ff. de mun. & hon. Sbroz. de off. Vicar. l. 1. q. 35. n. 3. & 4. Et hinc Vicarius Episcopi generalis, qui habet dignitatem cum administratione rerum spiritualium, non debet esse minor 25. annis, Sbroz. *ibid.* n. 2. juncto n. 4. Ità, ut ne quidem Episcopus super hac aetate Vicarii sui dispensare valeat, Sbroz. loc. cit. n. 6. citans Abb. in c. cum in cunctis. §. inferior. de elect. n. 3. Card. in Clem. 1. q. 38. n. 25. de off. Vicar. dicens opinionem Archidiacon. in c. licet canon. de elect. n. 6. sententiam contrariam communiter reprobari. Jam verò Vicarius Capituli non minus quam Vicarius Episcopi administrationem rerum spiritualium; quin & curam animarum, saltem consistentem in iurisdictione illa externa, habeat. Quidquid sit de hoc, dum hic Vicariatus sit quoque dignitas, quin etiam addit Sbroz. nu. 7. & 8. non posse à Capitulo sede vacante deputari Vicarium in causa haresis, nisi is attigerit annum aetatis quadragesimum, & aliàs non valere gesta per illum, etiam si non opponatur. Pro quo citat Pavin. de potest. Capit. sed. vac.

p. 2. q. 10. n. 9. post gloss. in Clem. 1. de haret. versiculo committi.

Quaestio 560. Num Vicarius Capituli sede vacante debeat esse constitutus in sacris Ordinibus?

R Esp. Id non requiri; sed posse non minus à Capitulo sede vacante, quam ab Episcopo in Vicarium Capitularem eligi Clericum primae tonsurae. Dian. p. 8. tr. 4. resol. 59. Ventrig. ro. 2. annor. 15. §. 2. n. 61. & apud hunc Meroll. ro. 3. d. 7. c. 7. dub. 18. n. 189. contra Venerum in Exam. Episc. l. 4. c. 1. n. 18. & Novarium in sum Bullar. to. 1. tit. de Capit. sed. vac. n. 19. audacter dicentem, quod licet Trident. hanc qualitatem in Vicario non requirat, Clementem tamen VIII. in literis per illum relatis expressè sic jubere, ut Canonicus, qui non est in sacris, non possit esse Vicarius. Quas tamen literas id non continere ait Ventrigl. & dictarum literarum nullum testimonium authenticum afferri, ait Meroll. apud Dian. Et quàmvis hæc litera reperirentur, nihilominus hodie non obligarent; quia continent præceptum personale lacum, scilicet ab homine, quod morte dicti Clementis expiravit. Quin & responsionem nostram procedere, ait Ventrigl. tametsi Clericus in minoribus electus in Vicarium Capitularem obtineat canonicatum, cui Diaconatus, vel Presbyteratus Ordo annexus est, & ità obligetur intra annum hunc Ordinem suscipere, juxta dispositionem Tridentini sess. 22. c. 4. ità ut adhuc elapso anno possit eligi in Vicarium: cum licet talis Canonicus ob non promotionem privetur voce activa in Capitulo, non tamen voce passiva (hæc enim absolute est vox, & de ea, & non de voce passiva privationem illam intelligunt Barbof. de can. & dignit. c. 16. n. 18. & 41. n. 1. in fine. Garcias de benef. p. 3. c. 4. in addit. sub n. 15. contra Less. de iust. l. 2. c. 34. n. 105.) adeoque remanet eligibilis.

Quaestio 561. Num illegitimus eligi possit in Vicarium Capitularem sede vacante?

R Esp. Negativè: eo quod qui etiam solum ad interim pro tempore vacantia statuuntur Superiores ordinarii (qualis est dictus Vicarius) debeant esse legitimi. Passer. de elect. c. 25. n. 160. contra Sylv. & Rodriq.

CAPUT QUINTUM.

De Iurisdictione & Potestate Vicarii Capitularis.

Quaestio 562. An & qualiter Vicarius Capitularis dicatur Vicarius Episcopi, vel etiam Vicarius episcopalis iurisdictionis?

1. **R** Esp. ad primum, Vicarium Capitularem non esse, nec dici Vicarium episcopi. Pax Jord. l. 12. tit. 2. n. 3. Sbroz. de off. Vicar. l. 1. q. 16. n. 6 & seq. citans gl. in Clem. & si principalis. de rescript. v. Episcop. Felin. in v. eam re. de rescript. n. 17. Pavin. p. 2. q. 10. n. 2. Lambert. de jurep. l. 1. p. 3. a. 7. q. 1. n. 3. & c. Vicarius enim ille vicem aliam sive alterius gerere non potest, quàm illius, à quo P. Laurentii Tract. III. De Capit. sed. vac.

habet iurisdictionem; eam autem habere non potest ab Episcopo, utpote qui non est amplius sede vacante, sed à Capitulo, quod ipsum iurisdictionem Episcopalem habet, & estque Episcopi successor; adeoque Capituli, & non Episcopi dicitur successor Pax. Jord. loc. cit. Sbroz. loc. cit. n. 10. Et sane, si Vicarius hic esset, & diceretur Vicarius Episcopi, iam ubi Papa delegasset Episcopo, aut ejus Vicario hic & nunc potestatem absolvendi à casu aliquo, posset defuncto Episcopo Vicarius Capitularis absolvere, ac ità majorem iurisdictionem haberet, quàm Capitulum, à quo tamen iurisdictionem suam accipit, prout hoc absurdum deducit Sbroz. loc. cit. n. 1. & 2. Pari modo ex his deducit Felin. loc. cit.